

ZER DA OSASUN ETA ONGIZATE EMOZIONALA?

(Ikuspegi bio-psiko-soziala)

Goretti Soroa

eman ta zabal zazu

Universidad
del País Vasco

Euskal Herriko
Unibertsitatea

NAZIOARTEKO
BIKAINASUN
CAMPUSA

CAMPUS DE
EXCELENCIA
INTERNACIONAL

Aurkibidea

1) Oinarrizko kontzeptuak

1.1. Osasuna

1.2. Ongizate emozionala

2) Tolosako estatistikak

2.1. Diagnostiko aktiboak

2.2. Zerbitzu profesionalak

3) Hizlariak

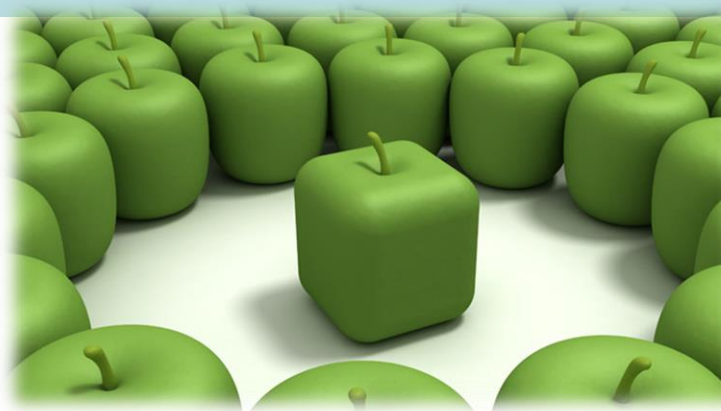

1) OINARRIZKO KONTZEPTUAK

1.1. Osasuna

Etimologia

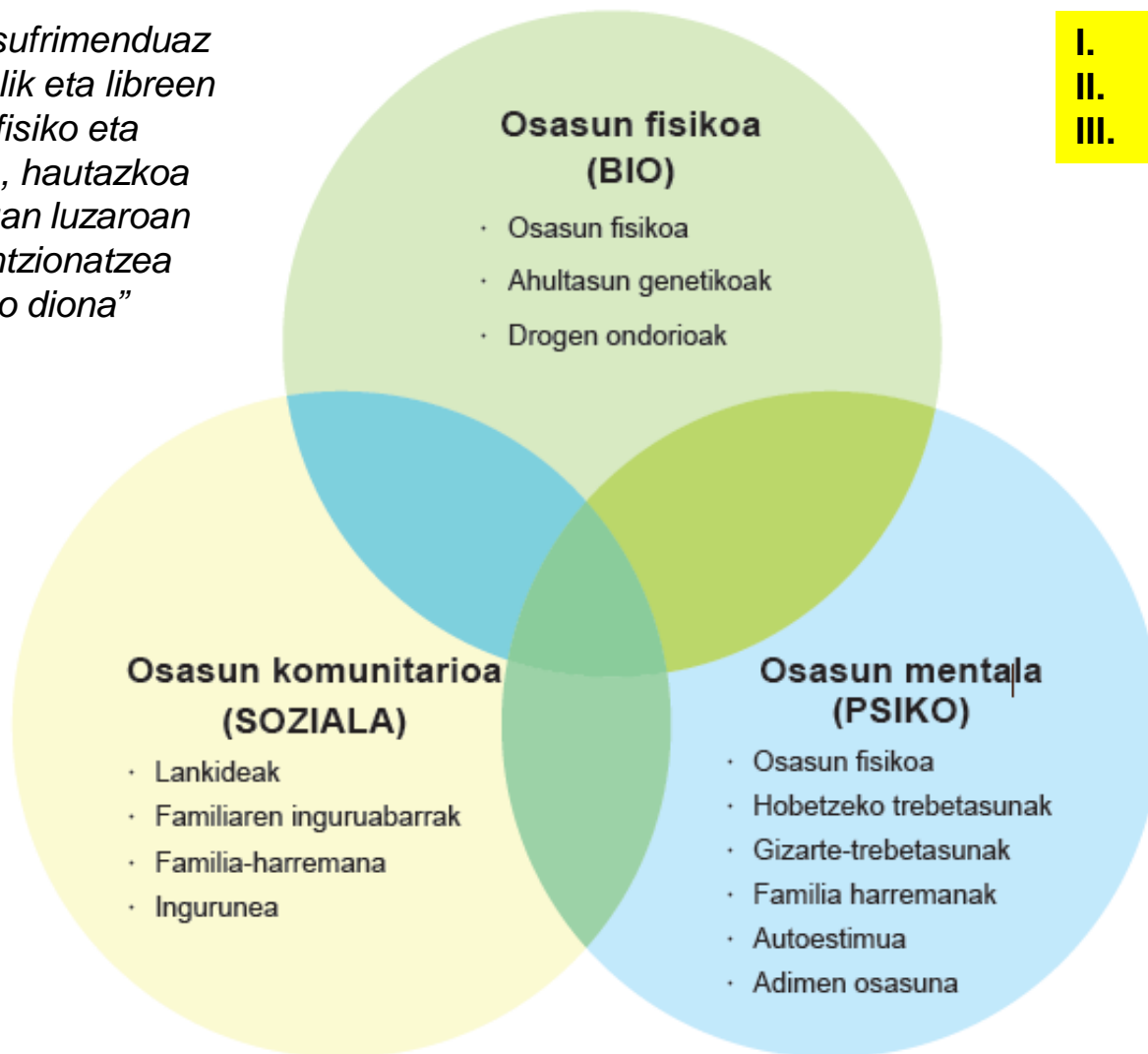
ANALISI ETIMOLOGIKOA:

- **Euskaraz:** “osotasunatik” dator. Egoera integroan egon.
- **Ingeleraz:** *Health*
  - *Hale* (osasuntsua, kementsua) + *Whole* (multzoa, osotasuna).
- **Gaztelaniaz** “salud”, latinezko “salus”-tik dator.
  - Gizabanakoaren funtzionamendu normala.

1.1. Osotasuna

“Min (fisiko) eta sufrimenduaz (psikologiko) ahalik eta librean den egoera fisiko eta psikologikoa da, hautazkoa den testuinguruan luzaroan eraginkorki funtzionatzea ahalbidetuko diona”

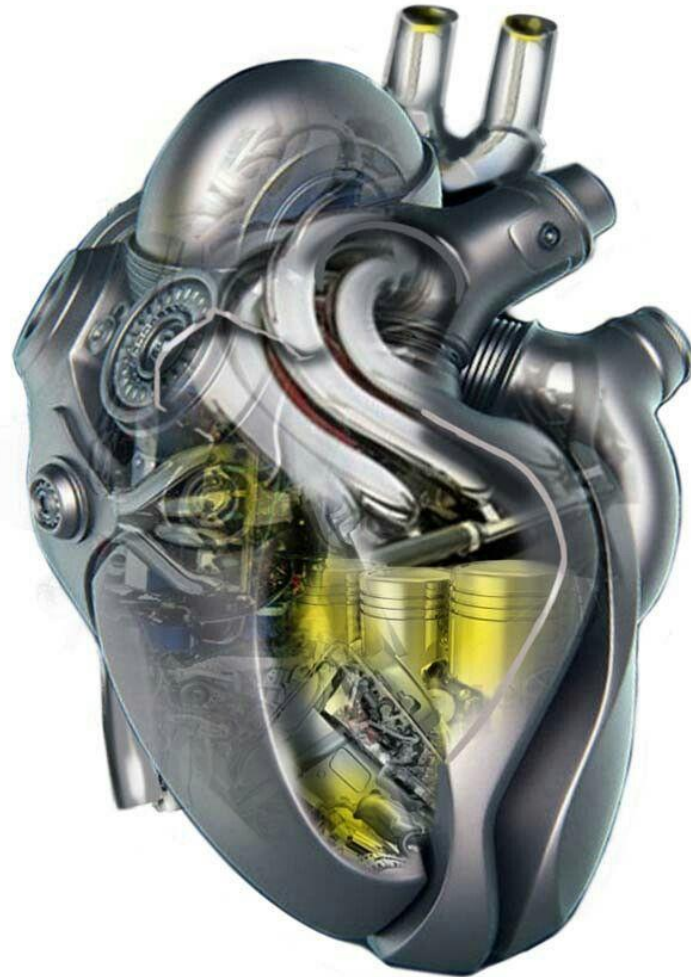
- I. PREBENTZIOA
- II. SUSTAPENA
- III. AHALDUNTZEA

“Osasuna lortzea ez da bizitzaren helburu; osasunak bizitza kalitatea errazten digu”

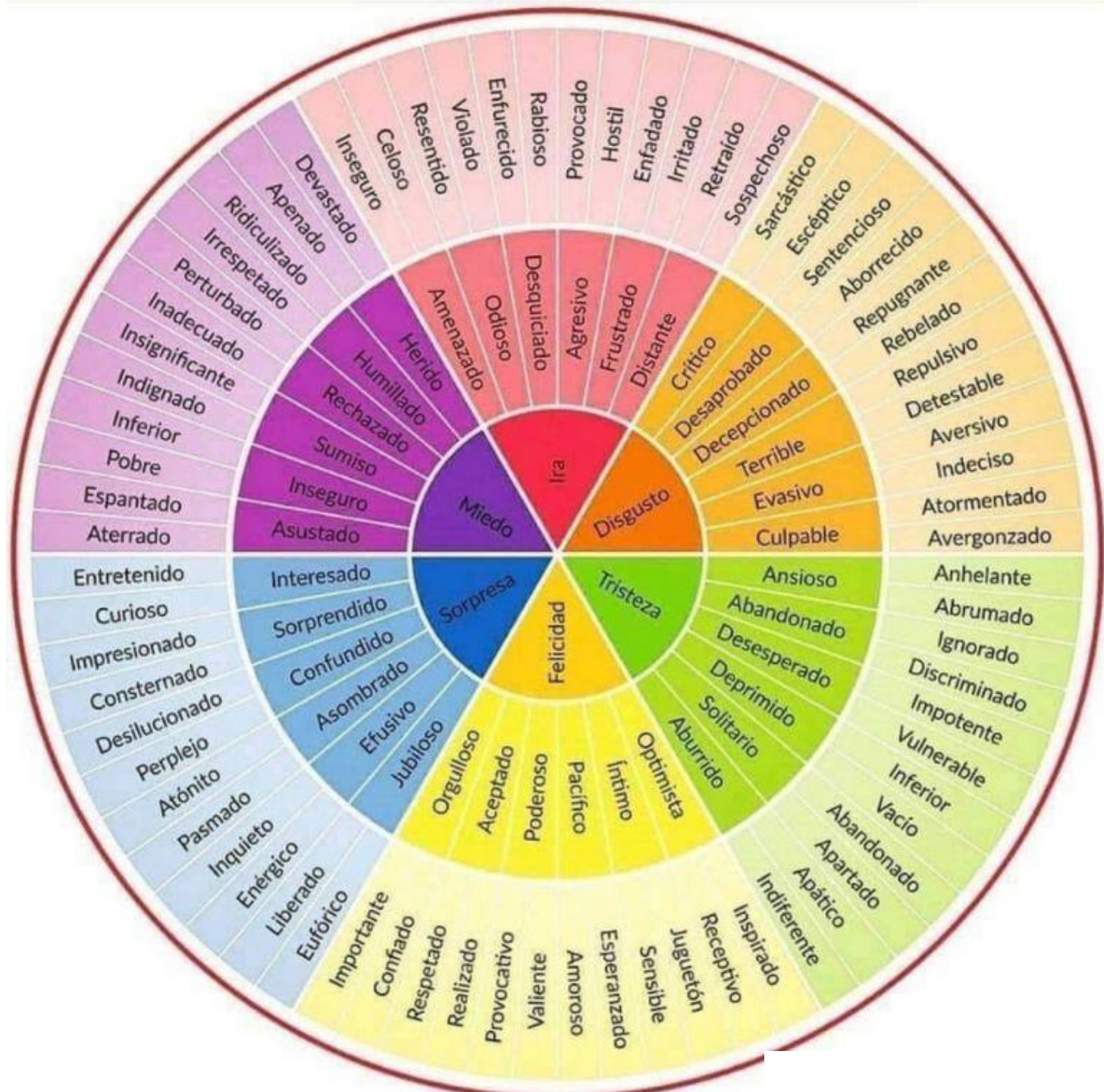
Iturria: Munduko Osasun Erakundea

1.2. Ongizate emozionala

“Izaki sozialak gara”

E-motion

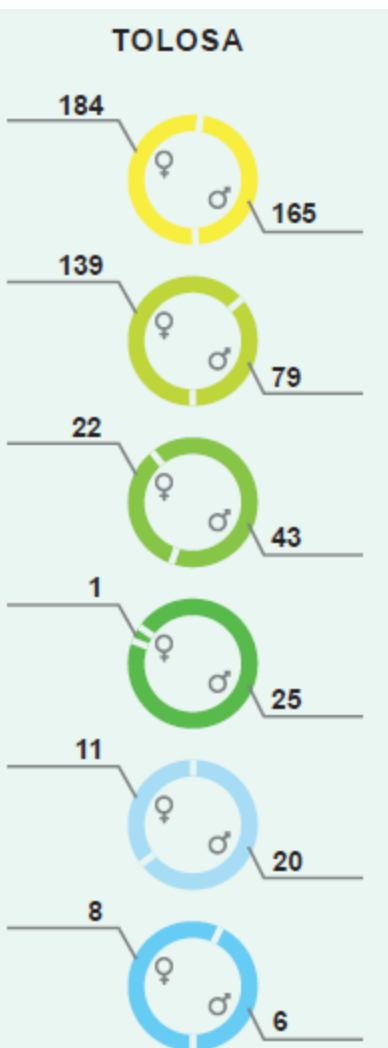

Sufrimendurako (ondoez emozionala) arrazoi subjektiboak (Maslow, 1943):

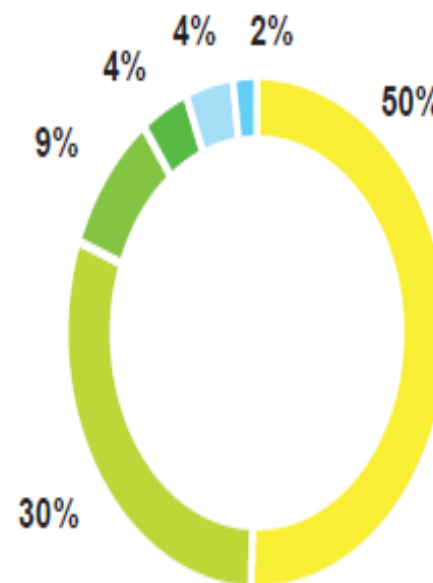
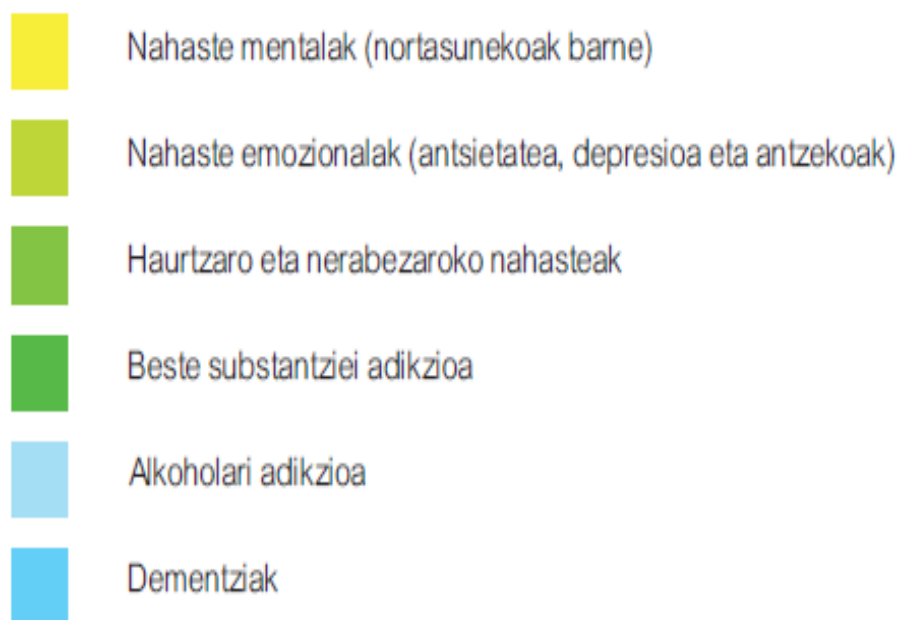

2) TOLOSAKO ESTATISTIKAK

Osasun emozionalarekin zein mentalarekin erlazionaturiko datuak

COVID-19 krisialdiak osasun emozional eta mentalarekin loturiko arazoak nabarmenki areagotu ditu. Zehazki, pertsonen sufrimendu emozional eta mentala 5 multzo nagusi hauetan sailka genezake, **Tolosako erreferentziazko osasun mentaleko zentroetan 2021ean diagnostiko aktiboak zituzten pertsonak kontuan hartuta:**

Laguntza profesionala

5 psikiatra
2 psikologo

ESPAINIA

2 psikiatra
1 psikologo

GIPUZKOA

2 psikiatra
1 psikologo kliniko
1 psikologo

TOLOSA

2 psikiatra
1 psikologo
1 gizarte langilea
(2 aldiz astean)

 20.000
PERTSONENTZAT

Pertsonen osasun emozional/mentalari buruzko datu garrantzitsuak

450 Milioi pertsona osasun emozional/mental arazoekin

Bizitzan zehar

25%

Ez du tratamendurik jasotzen

35%

Diskriminatuak sentitu dira

75%

Osasun psikologikoko arazoak dira

Espainia mailan

Lehen arretan Osasun mental edo emozionaleko arazoak

27,4%

2930

suizidio 2020an

1

arrazoi ez naturalen artean

33% emakume

Auto-istripuak baino bi aldiz suizidio gehiago dago

Lanean diskriminatua osasun metalagatik

44%

3) HIZLARIAK

Osasunaren eta ongizate emozionalaren marko orokorra

1

Ainara Aranberri Ruiz

Ainara Aranberri Ruiz EHUko Psikologia Fakultateko irakasle da. Haur eta nerabeen erregulazio emozionalean aditua da.

Hizketa gaia:

Neuropsikologiaren ikuspegitik, norbanakoaren ongizateaz eta osasun emozionalaz arituko da. Adin-talde ezberdinetan kokatuz eta testuinguru ezberdinek (familia, lagunak, eskola/lana, gizartea) izan dezaketen eragina aintzat hartuz. Erregulazio emozionalaren garrantzia azpimarratuko du.

2

Iñaki Izquierdo Amiano

Izan Fundazioan Sustraiak komunitate terapeutikoko zuzendaria da. Talde terapian eta terapia sistemikoan aditua da.

Hizketa gaia:

Ikuspegi sistemikotik, norbanakoaren ongizatean bere inguruko talde edo sistemek duten eraginaz arituko da, batez ere, prozesu terapeutikoetan duten garrantziaz.

Lankidetza publiko-komunitarioaren marko orokorra

3

Eva Salaberria Artano

Donostiako udaleko teknikaria da. Donostia Lagunkoia Hiri Planaren arduraduna da, baita Lurraldeko Ekintza Komunitarioa sustatzeko lantaldearen kidea ere.

Hizketa gaia:

Evak lankidetza publiko-komunitarioaren marko orokorra azalduko du eta lurralde mailan askotariko eragileekin batera garatutako ekintza-komunitarioaren markoa aurkeztuko du.

4

Sorkunde Jaka

Donostia Udaleko Osasun Sustapeneko zerbitzuko teknikaria da eta erizaina da. Askotariko egitasmoak sustatu eta dinamizatu ditu, baita beste hainbatetan aktiboki parte hartu ere; Postalak 2020 eta Erlauntza.

Hizketa gaia:

Lankidetza publiko-komunitarioa osasunaren esparruan praktikan jartzeko hainbat modu partekatuko ditu. Horietako bakoitzean jasotako gakoak, sortu daitezkeen erronkak eta adibide praktikoak aurkeztuko ditu.

Milesker!

goretti.soroya@ehu.eus

